

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: **“ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕСТЪПНОСТ, ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ”;**

ЗА СПЕЦ: **„Съдебна администрация“; ОКС „бакалавър“**

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: **4; СЕМЕСТЪР: 7;**

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: **180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.**

КРЕДИТИ: **6**

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Андрияна Андреева)

2.
(доц. д-р Галина Йолова)

Ръководител катедра:
„Правни науки“ (доц. д-р Андрияна Андреева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма “Икономическа престъпност- превенция и контрол” предвижда да бъдат разгледани въпроси, свързани с основните понятия за престъпността като социално явление и за отделните видове престъпност; за причините, които я пораждат; за личността на престъпниците; за жертвите на отделни престъпления; за превенцията и контрола над престъпността. Представят се методологическите, теоретичните и емпиричните възможности на различните научни подходи спрямо аналитичния обект „престъпност” – философия, история, право, криминология, икономика и психология. Тематизират се различните видове престъпност (конвенционална, икономическа, организирана, финансова), характерни за нашата съвременност. Акцентира се върху икономическата престъпност, нейната специфика и съвременните тенденции за превенция и контрол. Изясняват отделни престъпни състави, свързани с престъпленията в икономиката и отделни стопански отрасли, корупцията и прането на пари.

Целта на обучението е да запознае студентите със същността и специфичните измерения на един от най-дебатираните проблеми, пред които е изправено нашето общество – престъпността и корупцията и то не самоцелно, а в контекста на по-общия проблем – икономическото образование.

Преподаването на учебната дисциплина и учебната програма са органически свързани с парадигмата, че развитието на икономическите и технологични отношения способстват за появата, съществуването и усъвършенстването на престъпленията, засягащи обществените отношения, защитаващи и регулиращи правилното функциониране на стопанството като цяло и негови отделни отрасли.

Очакваните резултати от лекционния курс включват овладяване на необходимите знания от студентите за икономическата престъпност и отделните видове престъпления в икономиката, с оглед на бъдещата им професионална реализация.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. Учение за престъпността – понятие за престъпността като социално явление. Количествени и качествени признаци на престъпността. Цената на престъпността. География на престъпността.		2	2	
1.1.	Понятие за девиантно поведение и престъпление. Престъпност: определение, основни видове и основни признаци.			
1.2.	Латентна (скрита) престъпност: определение; поле на латентната престъпност; фактори и граници на латентната престъпност; методически проблеми на изследването ѝ.			
ТЕМА 2. Основни теории за престъпността. Биологични, биосоциални и психологични теории.		3	3	
2.1.	Класическата школа за възникването на престъпния субект. Криминална антропология и типология.			
2.2.	Морфологични аномалии и патологични отклонения. „Роденият” срещу „наученият” престъпник. Дегенерация и наследствена причинност. Насилствената престъпност.			
ТЕМА 3. Социологически теории за престъпността.		2	2	
3.1.	Теория за аномията; теория за диференциалната асоциация; теория за социалната дезинтеграция; теория за диференциалните възможности, теория за конфликта; теория за субкултурите.			

3.2.	Теория за икономическия детерминизъм; теория за стигматизацията; теория за изобилието; неокласическа икономическа теория.			
ТЕМА 4. Личност на престъпника. Основни характеристики . Механизъм на престъпното поведение.		2	2	
4.1.	Фактори за формиране личността на престъпника.Съотношението между биологичното и социалното при изучаване личността на престъпника.			
4.2.	Типология на престъпниците.			
ТЕМА 5. Виктимология. Развитие на виктимологията. Жертва. Определение.		2	2	
5.1.	Виктимност. Типология на жертвите.			
5.2.	Виктимизация. Видове. Антивиктимогенна политика.			
ТЕМА 6. Престъпността в съвременния свят. Проблемът за глобализацията. Регионални особености. Престъпността в България – социални промени и престъпност.		2	2	
ТЕМА 7. Конвенционална престъпност. Характеристики. Тенденции.Престъпност срещу собствеността.		2	2	
ТЕМА 8. Икономическа престъпност.Престъпност на „белите яки”.Корпоративна престъпност.		3	3	
ТЕМА 9. Корупция и престъпност . Антикоруptionни стратегии.		2	2	
9.1.	Корупция и икономика. Корупционни мрежи, безопасност на сделките и незаконна социална размяна. Корупцията в малкия и средния бизнес.			
9.2.	Антикорупционни стратегии в икономиката. Държавно регулиране на икономиката и корупционна среда. Корупция и антикорупция в данъчната сфера. Приватизация – корупция и антикорупция.			
ТЕМА 10. Финансова престъпност и превенция.		3	3	
10.1.	Престъпления против паричната и кредитна система на Република България.			
10.2.	Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи.			
ТЕМА 11. Организирана престъпност – история, съвременни проблеми.Организирана и групова престъпност . Стратегии за борба с организираната престъпност.		2	2	
11.1.	Организираната престъпност в светлината на теорията на предприятието. Принципи на изграждане на организираната престъпност.			
11.2.	Правила на поведение.Ритуали. Омерта.			
11.3.	Организирана престъпност и икономика. Източници на доходи на организираната престъпност .			
ТЕМА 12. „Пране на пари”.Определение. Банкова тайна и мръсни пари. Подходи за законодателна регламентация.		3	3	
12.1.	Техники на пране на пари. Финансов рай.			
12.2.	Стратегии и превенция срещу прането на пари.			
ТЕМА 13. Престъпност, застрашаваща международните икономически отношения.Международното сътрудничество в борбата с престъпността – правна и организационна рамка.		2	2	
13.	Транснационалната организирана престъпност и			

1.	заплахите й за държавата.			
13. 2.	Стратегии за борба с организираната престъпност.			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест и писмен въпрос	1	20
1.2.	Литературен обзор	1	10
1.3.	Домашна работа - писмена по зададена конкретна задача	1	10
1.4.	Работа с нормативни актове	1	10
1.5.	Сравнителноправни изследвания	1	10
Общо за семестриален контрол:		5	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит - класически писмен с 2 изтеглени на лотариен принцип въпроса	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	
Общо за всички форми на контрол:		7	120

IV. ЛИТЕРАТУРА**ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:**

1. Станков, Боян. Криминология. теоретични основи. (4-о изд.) Изд. На ВСУ, Варна, 2012
2. Станков, Б. Криминология (Видове престъпност). Варна, 2011 (3-то издание)
3. Айдаров, Й., Криминология, Сиела, 2012

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Илкова, Ралица. Организирана престъпност и корупция: Ключови съдебни дела, С., Риск Монитор, 2010
2. Ковачева, Г. Корпоративна престъпност, Варна, 2015.
3. Бекариа, Ч. За престъпленията и наказанията. София, 1993
4. Ломброзо, Ч. Престъпникът. Криминална типология. Екстрем, София, 1999